

Com impulsar la vitalitat creativa de la cultura

Published by [Interacció](#) [1] on 21/11/2019 - 12:45 | Last modification: 08/10/2020 - 13:18

per [Cristina Alonso](#) [2]

Portar la creativitat a la regidoria i a l'àrea tècnica de cultura ha estat l'objectiu principal d'aquest repte. A través del poder creatiu s'ha buscat **generar noves mirades i nous espais que trenquin amb la lògica tancada de l'acció, la reacció i els resultats**, la qual tendeix a organitzar-se per anys naturals i acostuma a truncar processos creatius de més llarg abast.

Amb l'ajuda d'un seguit d'esquemes, Alonso ha convidat als assistents a **mirar**, des d'una nova òptica, **la regidoria de cultura per tal d'extreure'n tot el seu potencial creatiu.**

S'ha partit de **5 principis fonamentals**:

1. **Exponencialitat**
2. **Interdependència**: aconseguir gaudir d'una regidoria diferenciada de les altres i que a la vegada permeti una organització interdependent.
3. **Transmissió**: construir altres maneres de relatar, explicant no només el valor final i les xifres (les quals moltes vegades juguen en contra), sinó explicant també el procés i posant en valor la transformació que aporta el projecte.
4. **Transformació**: perquè la cultura sigui transformadora a la societat hi ha d'haver una rutina, una programació de fons la qual acaba provocant un fre i un canvi. La transformació s'aconsegueix però no de qualsevol manera. S'han d'evitar per exemple els "programes xampinyó" els quals es troben desconnectats de la resta i això provoca programes inconexos.
5. **Convergència**: és tracta d'afectar i ser afectat.

Amb aquests cinc principis establerts, seguidament s'ha dibuixat una brúixola per tal de tenir clars els quatre punts cardinals a visionar durant el mandat.

El resultat dels quatre punts cardinals és la **interconnexió amb les altres àrees de les regidories** (cultura, social, ambiental, financer), aspecte que ens connecta amb el segon principi ja prèviament exposat, **l'interdependència**.

Tot seguit, s'han plantejat **quatre idees clau** que estan directament **relacionades** amb els **cinc principis fonamentals**:

1. **Mai soles**: ser conscients de quina cartografia de reconeixement de la creativitat tenim del nostre entorn de proximitat i usar-la.
2. **Participar, crear, gaudir**: son les tres dimensions indissolubles de la creació i s'han d'entendre forma cíclica.
3. **L'artista com a investigador**: posar en valor el procés creatiu, cosa que implica pensar l'obra artística no com a producte final sinó des del procés creatiu, del temps de creació.
4. **Més enllà de promoure activitats**: que el rol de l'actor i el del productor sigui cada vegada més canviant.

Per tal de situar i baixar les idees a un pla més real, Alonso ha aportat **dos exemples**. El primer es tracta del cas del **barri de Yundai** a Xile, on **els seus habitants van aconseguir que la UNESCO valorés la manera de viure de barri anomenada "el buen vivir" com a patrimoni intangible**. En aquest cas va ser la ciutadania la que va emprendre una recerca per tal de que fos reconeguda com a patrimoni immaterial, és a dir, **van desenvolupar el rol de co-creadors**. Aquest exemple vincula directament amb les **idees 3 i 4 sobre valorar l'artista com a investigador**, el qual s'ha d'aprofitar i posar en valor, i **el canvi de rol entre actor i productor** per tal d'anar més enllà del concepte d'activitat.

Un altre exemple, aquest amb un component més local, és la **possibilitat de canviar el mobiliari d'un equipament**. Davant d'aquesta necessitat **es pot fer una compra estàndard o pot esdevenir la programació expandida d'una comunitat**, on el disseny i fabricació d'aquells mobles esdevingui una oportunitat perquè diferents actius creatius hi participin. En aquest cas, doncs, **el disseny i la fabricació es pot posar en codi obert** i penjar-lo a la pàgina web de l'equipament i així **fomentar el disseny creatiu**. A la vegada, el **material a utilitzar pot involucrar a l'arxiu** el qual pot fer una cerca sobre els teixits que en connexió amb el passat històric de la ciutat. Finalment, **de tot aquest procés creatiu se'n pot fer una exposició** on s'explica i es dona a conèixer a la

ciutadania tota la feina feta. **Aquest l'exemple connecta amb la primera idea sobre el 'mai soles'**, ja que sense un bon coneixement de la creativitat en el territori aquesta acció no hauria estat possible. En aquest cas es veu clarament com **esdevé una comunitat d'afectes**, on una acció aparentment senzilla com un canvi de mobiliari s'expandeix i s'interconnecta.

De les idees proposades li toca el torn a la **segona idea que recull el cicle de participar, crear i gaudir**. En aquest cas, Alonso posa el focus en les escoles des de la mirada creativa, i llença la següent pregunta: **quantes escoles han incorporat projectes de creació dins del seu currículum?** És a dir, quantes escoles hi fan entrar els tres verbs 'participar, crear i gaudir'? **Tenir un projecte de co-creació on s'inclogui aquest cicle pot ajudar a esdevenir una societat més emancipada, amb esperit crític i interconnectada**. Per aquesta raó, la ponent indica que és important evitar el format "carta de serveis" a les escoles, i apostar per un manifest conjunt de totes les escoles on hi redactin un fil conductor amb un compromís.

En definitiva, la cultura és transformadora perquè permet tot això: experimentar, crear i co-crear. És per aquest motiu que **Alonso insta a les regidores i tècniques a fer propostes transformadores i no descriptives, que siguin radicals i que conformin un element d'experimentació, de transformació**. Cal tenir en compte, però, que experimentar porta implícit una hipòtesi la qual s'ha d'investigar i que pot portar a l'error, al fracàs. Aspecte que s'ha de valorar en positiu i entendre que forma part del procés d'experimentació.

Amb tots aquests recursos sobre la taula la **interconnexió** de tots aquests esdevé un **repte** per a les regidories de cultura que vulguin **revitalitzar-ne les seves polítiques a través de la creativitat**.

[Inicieu sessió](#) [3] o [registreu-vos](#) [4] per a enviar comentaris

Categories: Debat 2019

Categories: Interacció: debats

Categories: Crònica

Tags: governança cultural
Tags: polítiques culturals
Tags: innovació cultural
Tags: participació cultural
Tags: equipaments culturals

- [5]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2019/com-impulsar-vitalitat-creativa-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://www.teatrelartesa.cat/actualitat/noticies/lajuntament-nomena-la-direccio-del-teatre-lartesa-la-gestio-del-programa-darts>

[3] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/patrimoni-marca-ciutat>

[4] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[5] <https://interaccio.diba.cat/node/8186>